

Metehan Hepvar

CEZA HUKUKU BOYUTUYLA UMUT HAKKI

onikilevha

İÇİNDEKİLER

DANIŞMANIN ÖNSÖZÜ	IX
ÖNSÖZ	XIII
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XIX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

CEZA KAVRAMI, CEZANIN AMACI, ÖZELLİKLERİ VE CEZA POLİTİKASININ TEMEL İLKELERİ

1.1.Genel Olarak Ceza Kavramı	5
1.1.1.Cezanın Amacına Dair Görüşler	9
1.1.1.1. Adaletçi Görüş	10
1.1.1.2. Faydacı Görüşler	15
1.1.2.1.1. Genel Önleme.....	18
1.1.2.2.2. Özel Önleme	20
1.1.1.3. Karma Görüş	23
1.1.1.4. Türk Hukuku’nda Cezanın Amacı.....	25
1.2.Suç Politikasının Temel İlkeleri.....	30
1.2.1. Hukuk Devleti İlkesi	30
1.2.2. Kusur İlkesi	34
1.2.3. Hümanizm İlkesi.....	35
1.3.Cezanın Özellikleri	36
1.3.1.Cezanın Yapısal Özellikleri	36
1.3.1.1. Suçun Karşılığı Olması.....	36

1.3.1.2. Cezanın Failin Hakkına Yönelmiş Olması.....	37
1.3.1.3. Yoksun Bırakması.....	37
1.3.1.4. Açı Verici Olması	38
1.3.1.5. Zorlayıcı Olması	39
1.3.2. Modern Anlamda Cezanın Özellikleri	39
1.3.2.1. Şahsi Olması	39
1.3.2.2. Kusura Dayanması.....	40
1.3.2.3. Ölçülü Olması	40
1.3.2.4. İnsan Onuruyla Bağdaşması	42
1.3.2.5. Düzeltilebilir Olması.....	44
1.3.2.6. Son Çare Olması.....	45
1.3.2.7. Devlete Mümkün Olduğu Kadar Az Yük Getirmesi	46

İKİNCİ BÖLÜM
TÜRK HUKUKU’nda HÜRRİYETİ
BAĞLAYICI CEZA KAVRAMI, TÜRLERİ,
İNFAZI VE İNFAZIN ÖZEL BİR ŞEKLİ
OLARAK KOŞULLU SALIVERİLME

2.1. Türk Hukuku’nda Hürriyeti Bağlayıcı Ceza Kavramı	49
2.1.1. Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların Tarihi Süreçteki Seyri	52
2.1.2. Türk Hukuku’nda Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların Özellikleri.....	58
2.2. Türk Hukuku’nda Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların Türleri.....	60
2.2.1. Süreli Hapis Cezaları.....	60
2.2.2. Kısa Süreli-Uzun Süreli Hapis Cezası Ayrımı	61
2.2.3. Müebbet Hapis Cezası.....	64
2.2.4. Ağırlaştırılmış Müebbet Hapis Cezası.....	65
2.3. Türk Hukuku’nda Müebbet ve Ağırlaştırılmış Müebbet Hapis Cezalarında İnfaz Rejimi	68
2.3.1. Müebbet Hapis Cezalarında.....	68
2.3.2. Ağırlaştırılmış Müebbet Hapis Cezalarında.....	69

2.3.3. Türk Hukuku’nda Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların İnfazının Özel Bir Şekli Olarak Koşullu Saliverilme	72
2.3.3.1. Koşullu Saliverilme Kavramı.....	72
2.3.3.2. Koşullu Saliverilmenin Hukuki Niteliği.....	78
2.3.3.3. Koşullu Saliverilmenin Şartları	81
2.3.3.3.1. Cezanın Bir Bölümünün İyi Halledi Olarak İnfaz Edilmesi.....	81
2.3.3.3.2. Koşullu Saliverilmenin Şarta Bağlanması Sorunu .	85
2.3.3.3.3. Koşullu Saliverilme Yasağının Bulunmaması.....	87

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
UMUT HAKKI KAVRAMI,
YORUMLANMASI VE UYGULANMASINA
İLİŞKİN CEZA HUKUKU SORUNLARI

3.1.Umut Hakkı Kavramı	95
3.1.1.Genel Olarak.....	95
3.1.2.Ölüm Cezasının Kalkma Gerekçeleri.....	99
3.2.Umut Hakkına İlişkin Milletlerarası Düzenlemeler	102
3.2.1.Birleşmiş Milletler Belgelerinde	102
3.2.2.Avrupa Konseyi Belgelerinde.....	104
3.2.3.Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde.....	106
3.3.Umut Hakkının Yorumlanması ve Uygulanması	109
3.3.1.AİHM’nin Umut Hakkı Yorumu	109
3.3.2.AİHM’nin Umut Hakkı Yorumundan Çıkarılan Temel Kriterler	123
3.3.2.1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne Uygunluk.....	123
3.3.2.2. Ceza ve Tedbirlerde İndirim veya Tahliye İmkânı	124
3.3.2.3. Gözden Geçirme Mekanizması	126
3.3.3.Umut Hakkının Uygulanmasına İlişkin Ceza Hukuku Sorunları.....	129

XVIII

3.3.3.1. Ceza Olmayan Müeyyideler Bakımından Umut Hakkının Uygulanması.....	129
3.3.3.2. Umut Hakkı Kapsamında Suçluların İadesi	133
3.3.3.3. Türk Hukuku’nda Umut Hakkıyla İlgili Yargı Kararları.....	137
SONUÇ	141
KAYNAKÇA.....	147